

Wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het juridisch ouderschap van de vrouwelijke partner van de moeder anders dan door adoptie

Nota van wijziging

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel I wordt als volgt gewijzigd:

a. Na onderdeel C wordt een nieuw onderdeel ingevoegd:

Ca

In artikel 19b wordt na “de moeder” ingevoegd: uit wie het kind is geboren.

b. Aan onderdeel D, wordt een subonderdeel toegevoegd, luidend:

4. In het negende lid wordt na “de moeder” ingevoegd: uit wie het kind is geboren.

c. In onderdeel G, wordt in het voorgestelde artikel 198, eerste lid, onder b, na “onbekend is” ingevoegd “, tenzij de laatste zin van dit onderdeel of de eerste zin van artikel 199, onder b, geldt” en wordt na “is geboren, is de” ingevoegd: overleden.

d. Onderdeel H komt te luiden:

H

Artikel 199 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel a wordt na “tenzij onderdeel b” ingevoegd: of de slotzin van artikel 198, eerste lid, onder b,.

2. In onderdeel b wordt na “de huidige echtgenoot de vader” ingevoegd: of, in het geval, genoemd in artikel 198, eerste lid, onder b, de huidige echtgenote de moeder.

e. Onderdeel J komt te luiden:

J

Artikel 204 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, en in het vierde lid wordt “een man” vervangen door: een persoon.

2. In het eerste lid, onderdeel c, wordt na “de moeder” ingevoegd: of de vader.

3. Het eerste lid, onderdeel e, komt te luiden:

e. door een persoon die op het tijdstip van de erkenning is gehuwd met een andere vrouw dan de moeder van het kind, tenzij de rechtbank heeft vastgesteld dat aannemelijk is dat tussen deze persoon en de moeder een band bestaat of heeft bestaan die in voldoende mate met een huwelijk op één lijn valt te stellen of dat tussen deze persoon en het kind een nauwe persoonlijke betrekking bestaat;

4. Het derde lid komt te luiden:

3. De toestemming van de moeder wier kind de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, dan wel de toestemming van het kind van twaalf jaren of ouder, kan op verzoek van de persoon die het kind wil erkennen, door de toestemming van de rechtbank worden vervangen, tenzij dit de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind schaadt of een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt, mits deze persoon:

a. de verwekker van het kind is; of

b. de biologische vader van het kind, die niet de verwekker is en in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind.

f. In onderdeel K wordt in het voorgestelde artikel 205a, tweede lid, “tweede tot en met het vijfde lid” vervangen door: tweede tot en met vijfde lid.

g. Onderdeel P komt te luiden:

P

Artikel 253c wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt “De tot het gezag bevoegde vader” vervangen door: De tot het gezag bevoegde ouder.

2. In het eerste lid en vijfde lid wordt na “moeder” ingevoegd: uit wie het kind is geboren.

3. In het derde lid en vierde lid wordt “de vader” vervangen door: de tot het gezag bevoegde ouder, bedoeld in het eerste lid,.

h. Onderdeel R komt te luiden:

R

Artikel 301, eerste lid, onder b, wordt als volgt gewijzigd:

1. Het woord “waarover” wordt vervangen door: over wie.

2. Na “de moeder” wordt ingevoegd: “uit wie het kind is geboren”.

2. Na artikel V wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidend:

Artikel Va

Indien het bij koninklijke boodschap van 13 juli 2010 ingediende voorstel van wet tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten in verband met de vereenvoudiging van en de invoering van een elektronische dienstverlening bij de burgerlijke stand (32 444) tot wet is of wordt verheven en artikel I, onderdeel D, van die wet, eerder in werking is getreden of treedt dan artikel I, onderdeel D of onderdelen daarvan, van deze wet, komt artikel I, onderdeel D, van deze wet te luiden:

D

Artikel 19 e wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste, negende, tiende en twaalfde lid wordt na “de moeder” telkens ingevoegd: uit wie het kind is geboren,
2. In het tweede lid wordt “van het kind” vervangen door: uit wie het kind is geboren.
3. Na het twaalfde lid worden twee nieuwe leden ingevoegd, luidende:
 13. In het derde en vierde lid wordt met “de vader” gelijkgesteld de moeder die niet de vrouw is uit wie het kind is geboren.
 14. Voor de elektronische aangifte, geregeld in het eerste en tiende lid, wordt met “de vader” gelijkgesteld de moeder die niet de vrouw is uit wie het kind is geboren.
3. In artikel VI wordt na “tijdstip” ingevoegd:, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Toelichting

Deze nota van wijziging bevat wijzigingen van voornamelijk technische aard.

Wijzigingen onder 1

De onderdelen 1a en 1b van deze nota van wijziging betreffen tekstuele verduidelijkingen. Verduidelijkt wordt dat het in de artikelen 19b en 19e, negende lid, om de moeder gaat uit wie het kind is geboren. De onderdelen 1c en 1d van deze nota van wijziging leiden er voorts toe dat de verschillende onderdelen van artikel 198 en de artikelen 198 en 199 beter op elkaar aansluiten. Een gevolg van de oorspronkelijk voorgestelde tekst was dat een kind drie ouders zou kunnen krijgen op grond van de wet, in die gevallen waarin de echtgenoot of echtgenote van de moeder vóór de geboorte van het kind zou overlijden. Dit onbedoelde gevolg is met de in deze nota van wijziging voorgestelde tekst weggenomen: een kind kan hooguit in familierechtelijke betrekking staan tot twee ouders. In onderdeel 1e wordt artikel 204 aangepast. Geregeld wordt dat ook een vader die door adoptie de enige ouder van een kind is, aan een andere persoon toestemming voor erkenning dient te geven. Naar huidig recht is op grond van artikel 204, eerste lid, onder c, BW slechts toestemming van de moeder vereist voor erkenning. Deze bepaling biedt geen soelaas, als het kind in plaats van de moeder alleen een (adoptief)vader heeft. Artikel 204, derde lid, wordt voorts tekstueel verbeterd. Door “mits” in de bepaling op te nemen wordt duidelijk dat de “tenzij-bepaling” die daaraan vooraf

gaat, geen betrekking heeft op de biologische vader genoemd in dit lid. Ook de onderdelen 1f, 1g en 1h van deze nota van wijziging behelzen tekstuele verbeteringen.

Wijzigingen onder 2 en 3

Onder 2 van deze nota van wijziging is voorts een samenloopbepaling opgenomen in verband met het wetsvoorstel tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten in verband met de vereenvoudiging van en de invoering van een elektronische dienstverlening bij de burgerlijke stand (Kamerstukken I, 2011/2012, 32 444 A). Hierin wordt onder meer de elektronische geboorteaangifte geregeld. Met deze nota van wijziging wordt het wettelijke kader geschapen voor een mogelijke e-aangifte door de duomoeder in de toekomst.

In wetsvoorstel 32 444 is bepaald dat de verschillende artikelen of onderdelen van die wet op een verschillend tijdstip in werking kunnen treden. In verband met de samenloopbepaling wordt een dergelijke inwerkintredingsbepaling ook opgenomen in deze wet (onder 3 van deze nota van wijziging). Aldus kan worden voorkomen dat artikel 19e BW, zoals gewijzigd bij deze nota van wijziging, eerder in werking treedt dan de in wetsvoorstel 32 444 voorgestelde wijziging van artikel 19e BW.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,